

Kraków doceniony za działania podejmowane w celu poprawy jakości powietrza

2024-01-10

18 grudnia 2023 r. w Muzeum Lotnictwa Polskiego miała miejsce uroczysta gala finałowa projektu LIFE „Małopolska w zdrowej atmosferze” koordynowanego przez województwo małopolskie. W trakcie wydarzenia podsumowano działania podejmowane na terenie województwa podczas ośmiu lat realizacji projektu. Podziękowano 69 partnerom oraz wyróżniono gminy aktywnie działające na rzecz poprawy jakości powietrza w regionie.

Przypomnijmy, że Kraków jest pierwszym miastem w Polsce, w którym od 1 września 2019 r. uchwałą Sejmiku Województwa Małopolskiego wprowadzony został całkowity zakaz stosowania paliw stałych w instalacjach, w których następuje spalanie paliw. Krok ten był odpowiedzią na złą jakość powietrza w mieście. Wprowadzenie uchwały antysmogowej spowodowało gwałtowny wzrost liczby wniosków składanych przez mieszkańców na dotacje do wymiany źródeł ogrzewania. Kluczową rolę w tamtym czasie odegrało przystąpienie Gminy Miejskiej Kraków do realizacji projektu zintegrowanego LIFE „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”.

W ramach projektu LIFE w Krakowie prowadzone były działania informacyjno-promocyjne i doradztwo z zakresu poprawy jakości powietrza, obsługiwany był proces udzielania dotacji na likwidację niskiej emisji w ramach **Programu Ograniczania Niskiej Emisji**, w tym wykonywane były kontrole zrealizowanych zadań. Opracowana została też koncepcja systemu kontroli w celu egzekwowania zakazu stosowania paliw stałych.

Inicjatywy te nie byłyby możliwe bez zwiększenia zatrudnienia. W ramach działania **C.3. Wsparcie wdrożenia zakazu stosowania paliw stałych do ogrzewania w Krakowie**, które realizował Wydział ds. Jakości Powietrza UMK, zostało zatrudnionych 22 pracowników, w tym osoby wspierające proces dotacyjny, obsługujący i rozliczający projekt oraz doradcy energetyczni, którzy na co dzień świadczą usługi informacyjno-doradcze mieszkańcom w Krakowskim Centrum Doradztwa Energetycznego. Szczegółowy opis działań realizowanych przez KCDE znajdują się w [komunikacie](#).

Udział GMK w Projekcie zintegrowanym LIFE „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze” w znaczny sposób wpłynął na przyspieszenie wdrażania strategii służących poprawie jakości powietrza zaplanowanych w ramach Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego.

Działania wpływające na poprawę jakości powietrza podejmowane przez Kraków spotykają się z dużym poparciem społecznym. Jako jedyne miasto w Polsce, Kraków dzięki odpowiedzialnemu zarządzaniu, w tym m.in. realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji doprowadził do prawie całkowitej likwidacji niskiej emisji. Osiągnięcie powyższego nie byłoby oczywiście możliwe bez ogromnego zaangażowania mieszkańców miasta w proces wymiany palenisk. W efekcie podjętych działań zlikwidowano ponad 45 tys. palenisk i kotłowni i zainstalowano prawie 4000 instalacji odnawialnych źródeł energii. Szacuje się, że ok 20 tys. palenisk z tej liczby krakowianie wymienili z własnych środków, co w sposób oczywisty pokazuje skalę ich zaangażowania.

Oprócz działań związanych z wsparciem wdrażania uchwały antysmogowej, projekt zintegrowany LIFE miał również na celu badanie wpływu systemu transportu na jakość powietrza w Krakowie oraz pogłębianie świadomości mieszkańców w zakresie konsekwencji płynących z wyboru zrównoważonych środków transportu.

Wydział Gospodarki Komunalnej i Klimatu Urzędu Miasta Krakowa realizował działanie **C.4. Platforma zarządzania jakością powietrza w Krakowie przy wykorzystaniu narzędzi wysokorozdzielczego modelowania**. W ramach realizacji powyższego działania projektu, nasze opracowało szereg ciekawych rozwiązań dotyczących transportu.

Wśród nich znajdują się:

- przygotowanie danych o strukturze floty pojazdów w Krakowie wraz z danymi o emisji z pojazdów
- badania weryfikujące modele immisji zanieczyszczeń powietrza na terenie Krakowa
- opracowanie oprogramowania do modelowania emisji komunikacyjnych w Krakowie
- metodyka szacowania efektu ekologicznego redukcji emisji z działań ograniczających emisję komunikacyjną
- ekspertyza wariantowa wprowadzenia strefy ograniczonej emisji komunikacyjnej (LEZ) w Krakowie w zakresie oceny i doradztwa przyjętych założeń modelowania w wysokiej rozdzielczości dla Krakowa.

Dodatkowo, w ramach realizacji działań projektu zintegrowanego LIFE, organizowane były tzw. działania miękkie dla mieszkańców Krakowa, mające wpływ na zwiększenie ich świadomości na temat problemu zanieczyszczenia powietrza, m.in. konkurs dla dzieci w wieku szkolnym promujący korzystanie ze zrównoważonych środków transportu oraz konferencja i kampania informacyjno-edukacyjna promująca zrównoważoną mobilność miejską.